

EXTRA-MEDEDELINGENBULLETTIN No. 2.

van de "Nederlandse vereniging ter beoefening van de militaire historie".

Opgericht: 20 augustus 1966

Secretariaat: Burgemeester Caan van Necklaan 262, Leidschendam

Penningmeester: Bremstraat 26 Dem. Helder. (Giro: 14700 van Algemene Bank Nederland N.V. Den Helder, ten goede van penningm. Ned. ver. t.b.v.d. mil. historie). Contributie per jaar min. f 15,--.

De vereniging is er voor allen, die zich verdiepen in de studie van de geschiedenis, het ceremonieel, de tradities, uniformen, emblemen, wapens, ridderorden en onderscheidingen van militaire en semi-militaire organisaties, meer in het bijzonder die van Nederland en de (voormalige) overzeese Rijksdelen.

Wij bieden onze geliefde Vorstin, Hare Majesteit Koningin Juliana onze hartelijke Gelukwensen aan bij gelegenheid van Haar verjaardag, welke wij 30 april j.l. vierden.

Met vreugde en dankbaarheid willen wij ook onze Kroonprinses en Haar Gemaal, geluk wensen met de geboorte van Prins Willem-Alexander van Oranje-Nassau op 27 april 1967. Vanzelfsprakend laten wij de gehele Koninklijke familie delen in onze welgemeende felicitaties.

I. Verantwoording

De redactie heeft gemeend een extra-bulletin uit te moeten geven om de volgende redenen (allen/bijzonder prettige aard!):

- a) de tijdige aankondiging van onze eerste excursie,
- b) het verminderen van de grote stapel copij,
- c) het kond doen van de studie-afdelingen, die nu binnen zéér korte tijd van start zullen gaan en
- d) het compenseren van het uitblijven van nummers van "Spiegel Historiaal" voor onze leden.

Wij bevelen U lezing van dit bulletin warm aan, doch vragen speciaal Uw aandacht voor de artikelen over de punten a en d! U krijgt nu de gelegenheid te tonen dat U niet zo maar lid bent van onze vereniging, doch dat U bovendien actief deelnemend lid wenst te zijn.

II. Mededelingen van huishoudelijke aard.

A. De vereniging telt op het moment van opstellen van dit bulletin (29 april 1967) 215 leden. Bij het eerstkomende 2-maandelijke bulletin (nr.8.) zal een aanvulling op de ledenlijst worden gevoegd.

B. Heeft U reeds Uw contributie voor 1967 gestort? Zo niet, doe het dan nu! De gegevens treft U aan in de kop van dit bulletin.

C. Ingevolge beslissing van de redactiecommissie en met instemming van de hoofdredacteur van "Spiegel Historiaal" worden de tot nu toe ingezonden artikelen niet in dat tijdschrift opgenomen, doch zij zullen - gezien hun voor onze leden belangrijke inhoud- wel geplaatst worden in het Bulletin. Wij wijzen onze leden nog op het gestelde in Mededelingenbulletin nr. 7 voor wat betreft de stringente eisen welke aan artikelen voor de "Spiegel Historiaal" worden gesteld. Laat dat echter voor U géén beletsel vormen om toch eens een artikel te concipiëren!

- D. Voor gegevens over de op 9 juni a.s. te organiseren excursie zie het laatste blad van dit bulletin.
- E. Het doet ons buitengewoon veel genoegen U te kunnen mededelen, dat op zeer korte termijn de volgende studie-afdelingen van start zullen gaan:
- 1) Militaire genealogie o.l.v. Ir. Ch.C. van der Vlis, Res. Majoor der Genie b.d.
  - 2) Wapens en munitie o.l.v. J. Lenselink, Res. 1e Int der Artillerie
  - 3) Nederlandse militaire emblemen o.l.v. B.C. Cats, S.M. der Intendance
  - 4) Militaire miniatuur-figuren o.l.v. A.J. Weekenstroo, Intkol der Kon. Marechaussee
  - 5) Ridderorden en onderscheidingen o.l.v. J.C. Burger, Res. Kap der Infanterie
  - 6) Militaire muziek o.l.v. Mr. R.A. Schimmel.

Voordat deze afdelingen gaan werken, zal eerst nog een vergadering van Dagelijks Bestuur met de leiders der studieafdelingen worden belegd.

Over de oprichting van nog enige studie-afdelingen wordt nog onderhandeld.

III. PERSONALIA

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin werden onderscheiden met het officierskruis van de Orde van Oranje-Nassau met de zwaarden onze leden:

- a) Kolonel der Infanterie (G.S.B.) F. Touber en
- b) Luitenant-Kolonel der Cavalerie C.A. Heshusius.

Wij wensen hen met deze hoge onderscheiding van harte geluk!

IV. Op verkenning voor U.

- A. Van Boekentoko A. Kok, Oude Hoogstraat 4 en 10 te Amsterdam, ontvingen wij Catalogus Nr. 375, waarin:
- 1006: Bôlhuis, Mr. J.J. van; Onderdrukking en Verzet, 4 delen f 75,-
  - 1009: Riessen, Dr. Ir.H; Het grote gebod (L.O. en K.P.) 2 delen, f 55,-
  - 1036: Warnsinck, J.C.M.; Drie zeventiende-eeuwseadmiraals, 1938, f 6,50
  - 1037: Wijn, Dr. J.W.; Het beleg van Haarlem, 1942, f 5,90
  - 1175: Tarle, E; Napoleon in Rusland, 1947, f 7,50
  - 1233: Raatgever, J.G. Van dollen dinsdag tot de bevrijding, f 2,90
  - 1246: Delarue, J; Geschiedenis van de Gestapo, 1965, f 6,50
  - 1263: Kabisch, E; Deutscher Siegeszug in Polen, 1940, f 12,50
  - 1326: Hoek, J.J.; De veldtocht van Prins Maurits in 1597, diss., 1914, f 9,50
  - 1385: Austin, V; De Amerikaanse burgeroorlog 1860-1865, 1965, f 9,90
- B. Van Boekhandel H. de Bot, Hornerheide 7 te Horn(L) ontvingen wij de catalogus nr. 337. Hieruit noteren wij voor U:
- 447: Kröese, A.; Neerland's Zeemacht in de oorlog, 1944, f 4,-
  - 465: Kuenen, Dr.P.; Kruistochten over de Indische diepzeebekkens, 1941, f 6,-
  - 544: Linden, C.v.d. en Wijtema, M.; Met H.M.K XIII naar Ned.Indië, 1927, f 6,-
  - 700: Hungerford, E; Transport for war 1942/43, 1943, f 6,-

- C. Van de fa. J. Engel, 2e Jan Steenstraat 40, Amsterdam ontvingen wij een prijslijst van replica van percussiewapens, waaruit wij lichten:
- The Reb. Army revolver model 1851 cal. 36: f 250,-
  - Walnut shoulder stock Army revolver: f 135,-
  - Dragoon replica model cal. 44: f 300,-
  - Texas Paterson holster revolver wal. 36: f 310,-
- D. De fa. H. de Weerd, Middellaan 34, Apeldoorn, zond ons de Boekenlijst L. 27, met daarin o.a.
- 11: Chambon - 100.000 Zeemijl per onderzeeboot, 1938, f 9,-
  - 26: Kohing - Bevrijding van Nederland 1944/45, 1960, f 7,50
  - 43: 40 Jaren Onderzeedienst 1906-1946, f 12,-
  - 45: Wilmar - Met de Mariniersbrigade op O. Java, 1950, f 8,-
  - 49: Africa Star, with ribbon, W.W. II, f 12,50
  - 50: Victory Medal, with ribbon, W.W. I, f 7,50
  - 52: Armor Series: 5 boekjes over Duitse tanks, 50 blz. ieder, met meer dan 70 foto's en tekeningen, 4 blz. in kleuren, per stuk f 12,-
  - 86: Cain/Voaden - Military Aircraft of the U.S.S.R., 1952, f 2,25
  - 151: v. Limburg Stirum - Ned luchtvaarders, 1936, f 12,50
  - 231: Dorling - Ribbons and Medals, f 13,50
- E. Van Het Nedersaksisch Antiquariaat H.J. Tjenk, Exel, Lochem, ontvingen wij lijst 96, waarin we zagen genoteerd:
- 2: Bas, F. de; Prins Frederik der Nederlanden en zijn tijd, 6 delen, f 85,-
  - 40: Wüpperman; Ned. onder Fransche heerschappij 1785-1913, f 32,-
  - 51: Brielle ingenomen door de watergeuzen in 1572, Ets door E. Fokke, 1752, 10 bij 20,5 cm. f 12,-.
  - 53: Belegering van Geertruidenberg door Prins Maurits, Kopergravure door R. Vinkeles, 1787, I. Buys, del. 14,8x8,7 cm., f 5,-.
  - 105: Rang- und Quartierliste der Kön. Preusz. Armee für 1825, f 12,-
  - 114: Uyterschout; Beknopt overzicht Ned. Krijgsgeschiedenis 1937, f 16,-
- F. Wij wijzen zowel onze leden als de handelaren op het feit, dat wij - indien van meerdere handelaren eenzelfde aanbieding van een voor onze leden interessant boek wordt ontvangen - alleen de goedkoopste aanbieding vermelden.
- V. Losse Flodders.
- A. De vernieuwde "Haagse Post" begon in haar nummer van 29 april 1967 een serie artikelen over "De Nederlandse SS-ers".
  - B. Ons lid, Int-Kolonel b.d. Koevoets, maakte ons attent op een artikel tje, getiteld "Militarisme en cultuur" in "de Nieuwe Linie" van 8 april 1967. Het artikel tje geeft 'n kort verslag van een congres, georganiseerd door de "Interacademiale federatie van studenten in de culturele antropologie" (Wij zijn niet de enige vereniging met 'n lange naam!), welk congres was gewijd aan structuur en functie van de krijgsmacht in verschillende landen en cultuurgebieden. Het stukje is geschreven door Drs. J. Vroemen.

- C. In "Het Vaderland" van 10 april 1967 een geïllustreerd artikel van de hand van ons lid Majoor der Infanterie H.A. Treu over "Saluut door de eeuwen heen", waarin de historische achtergronden van het al-oude ceremonieel van saluutschoten worden toegelicht.
- D. De Majoor Treu zond ons ook bericht, dat bij de boekhandel de Slegte voor nog geen twee gulden per stuk fraaie boekjes uit de "Odyssee Library" te koop zijn over:
- "Arms and Armour" door Stephen v. Crawcsay,
"Military Miniatures" door Peter Blum en
"The sailing ship" door Jan de Hartog.

E. Helders Marinemuseum

Gedurende de ~~sc~~mermaanden (v/m 8 mei 1967 t/m 30 september 1967) is in het Marinemuseum de expositie "60 jaar mijnendienst" te zien.

Met o.m. scheepsmoedellen, foto's, overzichten, mijnendienst-attributen, een diorama en een maquette van verschillende methoden van mijnenvegen, wordt deze geschiedenis belicht en krijgt men een indruk van de taken van de mijnendienst. Een fraaie brochure "60 jaar mijnendienst" met vele foto's is verkrijgbaar vanaf 8 mei 1967. U kunt deze bestellen bij de conservator doorf 2,50 te storten op rekening van Algemene Bank Nederland te Den Helder (giro 14700) t.g.v. Beheerscommissie Marine-voorlichtingsgebouw, onder vermelding: "1 ex. Brochure 60 jaar mijnendienst". Eind juni 1967 zal ter gelegenheid van de herdenking van het (eveneens) 60 jarig bestaan van de onderzeedienst (december 1966 j.l.) tevens gedurende een korte periode in één der zalen van het museum de geschiedenis van de onderzeedienst nader worden belicht. Zo mogelijk zal deze onderzeedienststand gehandhaafd blijven tot en met eind juli 1967 (vlootdagen 21 en 22 juli 1967).

- F. Op 5 juli a.s. wordt op het Marinevliegkamp "Valkenburg" bij Leiden en op "De KOOY" bij Den Helder t.g.v. het 50-jarig bestaan van de Marine Luchtvaart Dienst een zgn. "open dag" **gehouden**. Iedereen is op die dag tussen 13.00 en 16.00 uur welkom!

G. Verkrijgbare brochures bij het Helders Marinemuseum.

- 1) Anderhalve Eeuw Koninklijke Marine,
- 2) Amsterdam als Marinebasis van 's Landswerf tot Marine-etablisement.

Beide van de hand van ons lid Drs. Ph. M. Bosscher.

3) De slag in de Javazee 27 februari - 1 maart 1942 van de hand van ons lid F.C. van Oosten.

Prijs brochures 1) en 2) : f 1,- per stuk

3) : f 2,50 per stuk.

Bestelling is mogelijk op dezelfde wijze als genoemd voor de brochure "60 jaar mijnendienst" onder punt E hierboven.

- H. Voor de liefhebbers van uniform-afbeeldingen in kleuren worden reeds geruime tijd bij bepaalde soorten Ritmeester sigaren kleurige grote banden gevoegd. Wij signaleerden nu reeds serie D, 'n serie van 28 afbeeldingen Oostenrijkse Cavalerie, uitgegeven met medewerking van het legermuseum te Brussel.

VI Nieuwe Uitgaven.

- A. "Heraldiek" door Drs. J.A. de Boo, uitgave Fibula-van Dishoeck; Bussum 1967, Prijs f 6,90.

Wij hebben de uitgaven in de Fibula-reeks reeds eerder lof toegezwaard en kunnen dat ook deze keer weer doen. "Heraldiek" is een voor iedere heraldicus - of hij nu beginnend dan wel gevorderd is - buitengewoon interessant boek, goed geschreven en fraai geïllustreerd. De heraldiek verleent aan de historie wat meer kleur en dat heeft voor vele amateurs de doorslag gegeven om als hobby de wapenkunde te nemen. Moge dit boekje een goede begeleiding vormen van hun activiteiten!

- B. Ons lid, res. majoor der Genie b.d. Ir. Ch.C. van der Vlis, maakte ons attent op een nieuwe uitgave van de Fryske Akademy (Doelestraat 8, Leeuwarden): "Terschelling Brandt", onder redactie van Mr. K. de Vries en J. Smit. Prijs f 3,90. Het boekje handelt over de Engelse overval op Terschelling in 1666 tijdens de Engelse oorlog en behandelt naast deze overval ook de achtergronden van die oorlog. Het is geïllustreerd met foto's en tekeningen, Aanbevolen!
- C. Wij ontvingen ter bespreking de onveranderde photo-mechanische zwart-wit herdruk van "Die Rückladungs-Gewehre", Fragmente ihrer Entstehungs - und Entwicklungs-Geschichte, Beitrag zur Handfeuerwaffenlehre, bearbeitet von A. Mattenheimer, Hauptmann a.D., 1876. Deze herdruk is uitgegeven door J. Winters te Rotterdam. Prijs f 45,-. Te bestellen via het secretariaat van onze vereniging. In dit geval wordt de Boekhandelaarskorting verleend. In 1866 werd met de uitgave van dit uitvoerige, uitstekend gedocumenteerde boekwerk begonnen. In de loop der jaren liep het aantal in beeld en schrift beschreven achterlaad systemen op tot 102. Door het bijeenbrengen van een groot aantal gedetailleerde tekeningen van originele achterlaad-systemen wordt een prachtig overzicht van de ontwikkeling van die systemen verkregen. De beschreven modellen omvatten de periode van ± 1480 tot 1868. De ontelbare modellen zijn op vakkundige wijze in beeld gebracht met oog voor ieder detail. Wij kunnen dit boekwerk van harte aanbevelen voor onze leden- wapen verzamelaars. Zij zullen er ongetwijfeld bijzonder veel genoeg aan beleven. We moeten de heer Winters dankbaar zijn voor zijn initiatief om dit kostbare boek weer uit te geven. Twee kleine bemerkingen mogen nog gemaakt worden, n.l. het zwart-wit systeem heeft de kleuren jammer genoeg moeten vervangen, waarschijnlijk om der kosten wille. Bovendien zal het lezen van de tekst aan hen, die geen Oud-Duits schrift leerden wel enige problemen bieden!

VII Uit de vakpers

- A. In "Mededelingen van de Vereeniging Officiieren Cavalerie" van 31 maart 1967 een interessant artikeltje van de hand van Generaal-Majoor b.d. W.C.J. Versteegh over "J. Labouchere en de Militaire Luchtvaart", waarin het belangrijke aandeel van de Oud-res. Majoor Labouchere in de opbouw van de Nederlandse militaire luchtvaart wordt beschreven.
- B. "De Wapenverzamelaar" 4e jrg 1966, bevat een artikel van de hand van ons lid J.D. Jansen over de "Bewapening van het Nederlandse leger in het tijdvak 1813-1840" en een artikel, getiteld "De Evolutie van het vuurwapen" door B. Heuzeveldt. Beide artikelen zijn rijkelijk geïllustreerd.
- C. "Soldier" januari en februari 1967, bevat een uitvoerige lijst van Engelse militaire musea. Goed geteld zijn het er 89! Daarvan staan er 70 open voor publiek. Mocht U nog niet weten waarheen met vakantie te gaan, dan ligt hier een enorme mogelijkheid voor 'n welbestede vakantie van enige maanden!

- D. "Soldier" van maart 1967 bevat een supplement met de nieuwe benamingen van de eenheden van "the Territorial Army and Army Emergency Reserve". Bovendien nog een aanvulling op de bovengenoemde lijst van militaire musea (nog 7!).
- E. Het maandorgaan van de Documentatiegroep '40-'45 van april 1967 bevat een uitvoerig artikel over "Nijmegen in oorlogstijd" door Henny Meyer.
- F. "Alle Hens" van maart 1967 vermeldt op pag 18 dat er binnen de Koninklijke Marine ongeveer 25 scheepscouranten worden uitgegeven. Uit de er bij geplaatste foto meenden we o.a. de volgende namen te kunnen ontcijferen: "Bitterbal", "De Bosgeus", "De Zaaier", "Intercom", "Blokkenweg-Starten maar".
- G. In "De Vliegende Hollander" van februari 1967 een bericht over het "Vaandelboek" van de Koninklijke Luchtmacht. Het is het enige vaandelboek in Nederland, dat onverbrekkelijk verbonden is aan het "Koningsvaandel" van de KLu. Het is samengesteld door de sectie Krijgsgeschiedenis van de Luchtmachtstaf.
"De Vliegende Hollander" van maart 1967 geeft op blz. 77 een beschrijving van het nieuwe embleem van de Vijfde Groep Geleide Wapens: Een steigerend zilveren paard tegen een azuren lucht met een ondergrond van zilverwitte wolken. Het devies is: "Vigila ne tuam libertatem deseras" (Waak om Uw vrijheid niet te verspelen). Het embleem werd gebaseerd op het in het Wapen van Neder-Saksen en de Kreis Nienburg voorkomende paard. Het geeft zo de verbondenheid van 5 GGW met deze streek aan.
Ook bevat het maart-nummer een artikel met foto's over nieuwe tenuën bij de KLu.
- H. "Ons Leger" van april 1967 bevat een uitvoerig artikel over "Het dienstvak der Militaire Administratie" van de hand van Brigade-Generaal J.B. Ludwig.
- I. Tot slot voor degenen, die belang stellen in vestingen en alles wat daarmee verband houdt: In de "Spiegel Historicael" van april 1967 een artikel met fraaie foto's over "Diest, Schildwacht van de Demervallei" door F. Pollentier. In hetzelfde nummer een artikel door H. Th. Bussemaker over "Het voorspel tot de tweede wereldoorlog in het verre Oosten".

VIII Nagekomen Personalia.

Aan de "Haagsche Courant" van woensdag 3 mei 1967 ontlene wij het bericht, dat op 2 mei 1967 op 81-jarige leeftijd onverwacht ons lid de Kolonel der Genie b.d. W.H. Schukking is overleden. Kolonel Schukking was een bekend publicist van historische artikelen. Hij was Erelid van de Stichting Menno van Coehoorn, voor welke stichting hij als bestuurslid en adviseur veel werk heeft verricht. De overledene was Ridder in de Orde van Oranje Nassau met de Zwaarden. Zijn gedachtenis zal bij ons in hoge ere blijven!

IX Artikelen door en voor onze leden.

Rose of Tokio.

Iva Toguri werd 4 juli 1920 te Los Angeles als Amerikaanse uit Japanse ouders geboren. Zij studeerde af in de zoölogie aan de universiteit van Californië. De anti-Japanse houding in Californië beïnvloedde haar.

De Californische schoolwet van 1901 bepaalde, dat kinderen van het gele geslacht afzonderlijk van de blanken onderricht moesten krijgen. In 1913 kwam in Californië de Alien Land Law tot stand, waarin niet ingezetenen niet voor het burgerrecht in aanmerking kwamen en hun iedere aankoop van grond verboden werd. Intussen werden verenigingen opgericht om de invloed der Aziaten te bestrijden, die over de 10.000 leden telden. In deze atmosfeer leefde Iva Toguri. In de zomer 1941 vertrok zij naar Japan, volgens haar verhaal om een zieke tante te bezoeken, volgens de opvatting van het O.M. om medicynen te studeren. Hier overviel haar het uitbreken van de oorlog. De Japanners en hun afstammelingen werden in Amerika geïnterneerd.

Zij begon haar uitzendingen voor de Amerikaanse troepen in de Pacific aldus "Ho boys, hier is Uw oude vriendin. Ik heb een paar prima platen voor U, die juist uit Amerika zijn aangekomen. Gij zult ervan genieten, zolang gij kunt, want morgenvroeg om 6 uur valt U Saipan aan. En wij zijn daarop voorbereid. Dus zolang gij nog in leven zijt, hoort....." Zij zelf noemde zich eerst eenvoudig "Ann", later "Anna", het weeskind, Uw speelkameraad".

Bij haar proces in de herfst 1949 waren 90 getuigen gedagvaard, waaronder 19 die met het vliegtuig van Japan naar San Francisco werden gebracht, want de "Roos van Tokio" had uit zeven verschillende vrouwelijke stemmen bestaan, maar Iva Toguri was de enige met Amerikaanse nationaliteit. Haar verdediging bestond hierin, dat zij in 1945 met Felipo d'Aquino, een Portugees ambtenaar van agentschap Domai, gehuwd was en geen Amerikaanse meer was.

De meeste uitzendingen had zij echter voor die tijd verzorgd. Haar tweede verdedigingsgrond was, dat Amerikaanse officieren meermalen verklaard hadden, dat de commandanten van zenuwachtige eenheden zeer dankbaar geweest waren, wanneer haar woorden en slaggers gehoord werden, de stemming der soldaten beter werd en het moreel van de troep door Tokio Rose groter werd. De jury bestond uit 6 mannen en 6 vrouwen. Na het pleidooi beraadslaagden zij 4 dagen en konden het nog niet eens worden. Zij beraadslaagden op verzoek van de rechter opnieuw en spraken zich ten slotte uit voor 5 der 6 punten van beschuldiging "onschuldig" en op het zesde punt voor "schuldig".

Het zesde punt beschuldigde Iva Toguri ervan, dat, toen in de golf van Leyte Amerikaanse schepen getorpedeerd waren, zij omgeroepen had: "Weeskinderen van de Pacific, nu zijt gij werkelijk wezen geworden. Nu zijn al uw schepen weg. Hoe kunt U nu weer naar huis komen"?

De minimum straf voor verraad bedroeg 5 jaar. Het vonnis luidde 10 jaar. Wegens goed gedrag werd Iva Toguri begin 1956 uit de gevangenis ontslagen.

Mr. P. L.J.M.A. Müller, Venlo.

X Krijgsmachtagenda

Aanvullingen voor:

A. MEI

18. 1940 Het Wapen der Militaire Luchtvaart ontving het Ridderkruis der Militaire Willemsorde der 4e klasse.
19. 1965 Uitreiking vaandel Koninklijke Luchtmacht door Hare Majesteit de Koningin.
30. 1914 Oprichting Luchtvaartafdeling KNIL.

B. JUNI

- 5. 1288 Slag bij Woeringen
- 17. 1667 Tocht naar Chattam.

Aanvullingen werden o.a. verkregen van Luitenant-Kolonel KLu Lutz, Luitenant ter Zee A. 1e klasse Kneppelhout en de Majoor Sp. D. G.S.b.d. Dr. Mr. Schaap. Hartelijk dank!

XI Vraag en aanbod

- A. Gevraagd: Mouwemblemen, welke door het Nederlandse leger (KNIL-KI-Marns) in Siam, Malakka en Indonesië in de periode 1945-1950 werden gedragen. Tevens gevraagd: Emblemen van het vooroorlogse KNIL, Stads- en Landwachten en andere hulpkorpsen. Ruil of koop. Veel dergelijk ruilmateriaal aanwezig. C. van Ekeris. Tesselschadelaan 147 Den Haag-14.
- B. Munitie verzamelaar, in het bezit van de benodigde machtiging, zoekt ter completering van zijn verzameling Ned. militaire munitie:
  - 1) patroon 17 mm. Snider, losse (papieren kogel)
  - 2) patroon 11 mm Remington, losse (papieren kogel)
  - 3) patroon 6,5 mm Mannlicher, lichtspoor (bruine punt)Ook eventuele verpakking(en). Ben bereid tot koop of ruil (ben in bezit van mil. geweren). Verder alle soorten militaire munitie in bijzonder brand, lichtspoor en pantser. J. Lenselink, P. Köhlerstraat 10, Rijswijk (ZH) 070-904011.
- C. Te koop gevraagd: antieke pistolen, geweren, sabels harnassen, harnasdelen, uitrustingsstukken en ridderorden. J. Engel, 2e Jan Steenstraat 40, Amsterdam.
- D. Gevraagd: Boeken m.b.t. de 2e Wereldoorlog, gedenkboeken van legeronderdelen, herinneringsalbums e.d. Geen koop. Vergoeding van verzendkosten. Oorlogsgravenstichting, Bankplein 5, Den Haag.
- E. Gevraagd: Witte aigrette voor Cavaleriekolbak officieren en Pelslis, welke door KRA-officieren op de rechterborst is gedragen. Ruilmateriaal aanwezig. Joh. Schaede, Wouwermanstraat 31 III, Amsterdam.
- F. Gezocht: History 51st Highland Division, 1939-1945 (1953) Illustrierte Zeitung, 1915-1918. Deutsche Zeitungen, 1918-1930 H. de Weerd, Middellaan 34, Apeldoorn.
- G. Gevraagd: Prentbriefkaarten met afbeeldingen m.b.t. de Nederlandse krijgsmacht in zo ruim mogelijke zin. Speciaal gevraagd: Uniform-afbeeldingen op prentbriefkaarten en prenten in kleuren. Veel ruilmateriaal (o.a. Nuss-kaarten) voorhanden. F.J. van Lier, Burg. Caan van Necklaan 262, Leidschendam.

XII EXCURSIE

In samenwerking met C.Z.N. en de conservator van het Helders Marinemuseum organiseert onze vereniging op vrijdag 9 juni 1967 een excursie, waarvan het programma als volgt luidt:

- 10.45 uur Verzamelen voor het Helders Marine Museum, gebouw 't Torentje, Hoofdgracht, Den Helder.
- 11.00 uur Bezoek aan het Helders Marine Museum (met explicatie en filmvertoning)

- 12.30 uur Aankomst Oploop-cantine (Nieuwe Haventerrein)
Apéritief voor eigen rekening.
- 13.15 uur Warme maaltijd, U aangeboden door C.Z.N.
- 14.30 uur Aankomst bij Peperhuisje (nabij aanlegsteiger
Texelse boot)
Rondvaart door de haven per Marine-sleepboot.
- 15.30 uur Einde excursie.

Alleen de reis heen en terug plus de apéritief komen voor eigen rekening. Verder zijn géén kosten aan deze excursie verbonden.

Aan de excursie kunnen deelnemen: Onze leden met hun echtgenotes c.q. verloofden. Introductie van één meerderjarige is toegestaan.

Opgave gaarne vóór 28 mei 1967 aan het Secretariaat van de vereniging: Burgem. Caan van Necklaan 262 te Leidschendam. U kunt daartoe gebruik maken van het formulier ofwel - als U het bulletin niet wilt beschadigen - gewoon per briefkaart of brief bericht sturen.

Mogen wij bij dit eerste evenement, dat wij voor de leden organiseren, op 'n overweldigende deelname rekenen ????

 Ondergetekende, ...
 (naam + voorletters)

wonende te . . . (plaats) . . . . ., ... (adres) . . . . .
 zal gaarne deelnemen aan de excursie op 9 juni 1967.

Hij (zij) zal vergezeld zijn van: . . . . .
 . . . . .
 (aantal personen + de namen).

Te . . . . ., op 1967

 . . . . .
 (handtekening)
